

KONSOLIDOVANÁ DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Úvod:

Dne 14. února 2019 byla rozeslána částka Sbírky zákonů č. 15, která obsahuje **zákon č. 35/2019 Sb.**, kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě).

Zákon č. 35/2019 Sb. nabývá **účinnosti** patnáctým dnem po jeho vyhlášení, tedy **1. března 2019** a přináší zásadní změny v oblasti zařazování/jmenování státních zaměstnanců/představených na služební místa/na služební místa představených bez výběrových řízení, změny v oblasti výběrových řízení na služební místa představených, změny v systému služebního hodnocení a změny v oblasti obsazování služebních míst osobami v pracovním poměru.

Níže se předkládá konsolidovaná důvodová zpráva, která se člení podle jednotlivých novelizačních bodů tohoto zákona. Konsolidovaná důvodová zpráva obsahuje jejich odůvodnění, vysvětlení jejich účelu, principů, nezbytnosti, případně obsahuje i srovnání s platným právním stavem. Konsolidovaná důvodová zpráva vychází **ze zvláštní části důvodové zprávy k původnímu vládnímu návrhu** tohoto zákona a spočívá v začlenění **odůvodnění pozměňovacích návrhů** schválených Poslaneckou sněmovnou do jednoho dokumentu.

Konsolidovaná důvodová zpráva slouží pouze **pro informační účely**. Její text nemá žádnou právní hodnotu.

* * *

K § 4 odst. 3¹:

Služební působiště státního zaměstnance se nově vymezuje jako obec, ve které státní zaměstnanec pravidelně vykonává službu, nikoliv jako obec, ve které má sídlo služební úřad nebo jeho organizační útvar (služební místo představeného). Tato změna znamená přizpůsobení právní úpravy zákona o státní službě faktickému stavu, tj. reálnému umístění služebního místa. Ve většině případů zůstane služebním působištěm státního zaměstnance obec, ve které má sídlo služební úřad, resp. jeho organizační útvar, v případě služebních míst, jež nejsou umístěna v téže obci, jako je umístěno sídlo služebního úřadu nebo jeho organizačního útvaru, však dojde k narovnání právního a faktického stavu.

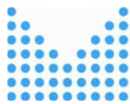
K § 5 odst. 3 a 4²:

¹ Přejícné ustanovení:

Státnímu zaměstnanci, kterému se podle § 4 odst. 3 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, změni služební působiště, vydá služební orgán do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnutí o určení služebního působiště.

V souvislosti s nově navrhovaným ustanovením § 4 odst. 3 zákona, kterým se služební působiště státního zaměstnance nově vymezuje jako obec, ve které státní zaměstnanec pravidelně vykonává službu, se navrhuje do návrhu zařadit přechodné ustanovení, které řeší postup, kterým bude provedena změna služebního působiště u státních zaměstnanců na služebních místech, jež nejsou umístěna v téže obci, jako je umístěno sídlo služebního úřadu nebo jeho organizačního útvaru.

² Přejícné ustanovení:

Pro konkrétní služební místo jsou obory státní služby stanoveny služebním předpisem služebního orgánu a jsou uvedeny v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo. Na jednom služebním místě může být vykonávána služba v jednom i více oborech státní služby, a to podle věcného zařazení činnosti, kterou státní zaměstnanec vykonává nebo řídí. Při stanovení oborů státní služby se vychází z konkrétních činností vykonávaných na služebním místě včetně věcného vymezení působnosti daného služebního úřadu.

Ustanovením, které omezuje počet oborů státní služby, jež mohou být služebním předpisem pro služební místo stanoveny u služebních míst představených na nejvýše čtyři a u služebních míst ostatních zaměstnanců nejvýše na tři, se zakládá korektiv proti nepřiměřenému počtu oborů státní služby pro konkrétní služební místo. Obory státní služby budou určovány podle převažujících činností a rovněž bude zohledněna nejnáročnější činnost vykonávaná na služebním místě, jež je rozhodující pro klasifikaci služebního místa platovou třídou.

Při nepřiměřeně vysokém počtu oborů státní služby stanovených pro konkrétní služební místo vznikají problémy s obsazováním volných služebních míst, neboť státní zaměstnanec je zatížen povinnostmi složit všechny zvláštní části úřednické zkoušky pro všechny obory státní služby.

V zájmu zvýšení prostupnosti mezi jednotlivými služebními místy by měla být změna zákona doprovázena revizí nařízení vlády č. 106/2015 Sb., o oborech státní služby, s cílem redukovat počet oborů státní služby.

Současně je v odstavci 4 zaváděno pravidlo, které zamezuje provádění neodůvodněných nebo příliš častých změn v počtu oborů služby, které jsou stanoveny pro služební místo státního zaměstnance. Je navrhováno, aby pro služební místo byly stanoveny pouze takové obory služby, které odpovídají převažujícím a obvykle vykonávaným správním činnostem na daném služebním místě, přičemž nelze nestanovit takový obor služby, v němž je vykonávána nejnáročnější správní činnost.

K § 11 odst. 4 a 5:

Právní úprava vyloučení závaznosti služebního předpisu vydaného náměstkem pro státní službu pro všechny státní zaměstnance, zaměstnance v pracovním poměru vykonávající správní činnosti podle § 5 zákona o státní službě a osoby ve služebním poměru podle jiného zákona zařazené k výkonu služby v taxativně vyjmenovaných služebních úřadech byla za účelem zvýšení přehlednosti a logické soudržnosti textu zákona přesunuta z § 11 odst. 4 do § 11 odst. 5. V tomto ustanovení se ovšem především výslovně upravuje oprávnění náměstka pro státní službu vydat služební předpis přímo závazný pro všechny státní zaměstnance, zaměstnance v pracovním poměru vykonávající správní činnosti podle § 5

Státnímu zaměstnanci, který je zařazen nebo jmenován na služebním místě, na němž budou služebním předpisem podle § 5 odst. 3 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nově stanoveny obory služby, vydá služební orgán do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnutí o stanovení oborů služby na služebním místě, na kterém je státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován.

V souvislosti s nově navrhovaným ustanovením § 5 odst. 3 zákona, kterým se omezuje počet oborů státní služby, jež mohou být služebním předpisem pro služební místo stanoveny, se navrhuje do návrhu zařadit přechodné ustanovení, které řeší postup, kterým tato redukce oborů státní služby na služebních místech po nabytí účinnosti tohoto zákona bude provedena. Služebním předpisem služebního orgánu budou nově stanoveny obory státní služby na služebních místech, po vydání tohoto služebního předpisu bude státnímu zaměstnanci vydáno příslušné rozhodnutí o stanovení oborů státní služby na služebním místě, na které je státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován, a to do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

zákona o státní službě a osoby ve služebním poměru podle jiného zákona zařazené k výkonu služby ve služebním úřadu (toto oprávnění se v současnosti dovozuje z § 12 zákona).

K § 11 odst. 6:

Vzhledem k tomu, že v rámci jedné soustavy podřízených a nadřízených služebních úřadů (v rámci jednoho resortu) jsou často zřízena služební místa, na nichž je vykonávána státní služba totožného charakteru, jež se liší toliko místem služebního působiště, nemělo by v rámci těchto služebních úřadů docházet k nedůvodným odchýlkám v úpravě organizačních věcí služby. Z důvodu zajištění jejich jednotné úpravy se tak v § 11 odst. 6 zakládá oprávnění vedoucího služebního úřadu, resp. státního tajemníka (jakožto služebních orgánů nadřízených služebním orgánům v podřízených služebních úřadech) vydat služební předpis závazný i pro státní zaměstnance, kteří vykonávají službu v podřízeném služebním úřadu, zaměstnance v pracovním poměru vykonávající správní činnosti podle § 5 zákona o státní službě v podřízeném služebním úřadu a osoby ve služebním poměru podle jiného zákona zařazené k výkonu služby v podřízeném služebním úřadu. Vedoucí služebního úřadu, resp. státní tajemník je tak oprávněn vydat služební předpis přímo závazný i pro tyto osoby vykonávající službu v podřízených služebních úřadech namísto toho, aby k vydání obdobného služebního předpisu zavázal pouze služební orgány v podřízených služebních úřadech. Toto rozšíření oprávnění služebního orgánu nadřízeného služebním orgánům v podřízených služebních úřadech přináší rovněž zmírnění administrativní zátěže celé soustavy služebních úřadů.

K § 14 odst. 5 a § 15 odst. 7:

Dosavadní právní úprava zapovídala vedoucím služebních úřadů, resp. státním tajemníkům, přenést na představené povinnost součinnosti při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců. To v praxi, zejména pak ve větších služebních úřadech, přinášelo poměrně rozsáhlou (nejen) administrativní zátěž právě pro vedoucí služebních úřadů, resp. státní tajemníky, s nimiž je služební hodnocení státních zaměstnanců prováděno v součinnosti (§ 156 zákona).

Navrhovaná úprava umožňuje vedoucím služebních úřadů, resp. státním tajemníkům přenést součinnost při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců služebním předpisem na představené.

K § 15 odst. 4:

Podle dosavadní právní úpravy měl státní tajemník povinnost projednat jmenování na služební místo představeného, odvolání ze služebního místa představeného a skončení služebního poměru s příslušným členem vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády. Případným negativním stanoviskem člena vlády nebo vedoucího Úřadu vlády nebyl státní tajemník při svém rozhodování vázán.

Nově se povinnost státního tajemníka projednat odvolání ze služebního místa představeného a skončení služebního poměru s příslušným členem vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády vypouští, neboť k odvolání ze služebního místa představeného a skončení služebního poměru dochází ex offio na základě zákonem stanovených důvodů, v nichž není dána diskrece služebního orgánu ani člena vlády nebo vedoucího Úřadu vlády. Zároveň se změnou tohoto ustanovení vypouští povinnost s výše uvedenými osobami projednat jmenování na služební místo vedoucího oddělení, a to z důvodu nepřiměřené administrativní náročnosti takového opatření.

K § 24 odst. 5:

Legislativně technická změna, jež odráží změnu provedenou zákonem č. 144/2017 Sb. a jež souvisí s rozšířením právní úpravy obsažené § 49 a § 51 zákona o státní službě.

K § 25 odst. 5 písm. b)

Terminologická změna v souvislosti s uvedením textu zákona o státní službě do souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

K § 35 odst. 2³:

Předmětná změna zohledňuje, že v souladu s principem profesionalizace státní služby musí státní zaměstnanec úspěšně vykonat úřednickou zkoušku (resp. její zvláštní část) pro každý obor státní služby vykonávaný na služebním místě (§ 35 odst. 1 ve spojení s § 36 odst. 3 zákona). V § 35 odst. 2 zákona se proto nově doplňuje povinnost služebního úřadu umožnit vykonání úřednické zkoušky státnímu zaměstnanci, který již dříve splnil povinnost úspěšně vykonat úřednickou zkoušku a kterému byla podle § 42 zákona změněna doba trvání služebního poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, avšak v důsledku zařazení na jiné služební místo (§ 49 zákona), jmenování na jiné služební místo představeného (§ 51 a následující zákona) nebo stanovení dalšího oboru státní služby pro služební místo je po státním zaměstnanci nově požadován výkon státní služby v oboru, ze kterého státní zaměstnanec nemá úspěšně vykonanou zvláštní část úřednické zkoušky. Lhůta pro splnění této povinnosti je 12 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném či dalším oboru státní služby. Délka této lhůty je stanovena s ohledem na skutečnost, že v současné době mají státní zaměstnanci přijatí do služebního poměru (§ 29 odst. 1 zákona) rovněž povinnost vykonat úřednickou zkoušku do 12 měsíců od přijetí do služebního poměru. Tato lhůta se neprodlužuje o případné překážky na straně zaměstnance apod. tak, aby obě skupiny státních zaměstnanců měly stejné postavení.

K tomu je vhodné doplnit, že v případě této kategorie státních zaměstnanců byla dosud povinnost vykonat úřednickou zkoušku z dalšího či jiného oboru státní služby deklarována a lhůta pro její splnění stanovena v rámci služebního hodnocení státního zaměstnance (ve vzdělávacích cílech), přičemž lhůta, v níž byl státní zaměstnanec povinen úspěšně vykonat zvláštní část úřednické zkoušky v dalším či jiném oboru státní služby, neměla být delší než jeden rok (analogicky k § 29 odst. 1 zákona). Zákon konkrétně neřešil, jaké budou dopady do služebního poměru státního zaměstnance v případě, že svou povinnost vykonat úřednickou zkoušku nesplní (k tomu viz navrhovanou změnu § 61 odst. 1 zákona).

Nadále však platí, že osoby přijaté do služebního poměru na dobu určitou s trváním 12 měsíců (§ 29 odst. 1 zákona) mají povinnost vykonat obecnou i zvláštní část úřednické zkoušky v této dvanáctiměsíční lhůtě, tj. před uplynutím doby trvání služebního poměru na dobu určitou a v případě nesplnění této povinnosti jejich služební poměr skončí ze zákona

³ Přechodné ustanovení:

Státní zaměstnanec, který přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona úspěšně nevykonal zvláštní část úřednické zkoušky pro obor služby, který je stanoven na služebním místě, na němž vykonává službu, je povinen tuto zvláštní část úřednické zkoušky vykonat nejpozději do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. K dříve neúspěšně vykonané úřednické zkoušce v tomto oboru služby se nepřihlíží. Toto ustanovení se nepoužije na státního zaměstnance, který byl přijat do služebního poměru na dobu určitou podle § 29 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

V souvislosti se změnou ustanovení § 35 odst. 2 zákona je rovněž navrhováno přechodné ustanovení, které povinnost vykonat zvláštní část úřednické zkoušky ve stanovené lhůtě vztáhne i na státní zaměstnance, kterým povinnost vykonat tuto část úřednické zkoušky vznikla ještě před nabytím účinnosti tohoto zákona. U těchto státních zaměstnanců se však nepřihlíží k předchozím neúspěšným pokusům o vykonání úřednické zkoušky. Lhůta 12 měsíců těmto státním zaměstnancům začne běžet dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a v případě, že výše uvedenou povinnost ve lhůtě 12 měsíců nesplní, použije se v jejich případě postup podle nově navrhovaného ustanovení § 61 odst. 1 písm. h). Toto přechodné ustanovení se nevztahuje na státní zaměstnance přijaté na dobu určitou podle § 29 odst. 1 zákona.

posledním dnem kalendářního měsíce, v němž státní zaměstnanec nevykonal úspěšně ani opakovanou úřednickou zkoušku [§ 74 odst. 1 písm. g) zákona].

K § 36 odst. 5:

Navrhovaná změna navazuje na zmocnění obsažené v § 5 odst. 2, na jehož základě je vláda svým nařízením oprávněna stanovit obory státní služby, o její oprávnění založit při změně oborů služby fikci úspěšného vykonání zvláštní části úřednické zkoušky pro nový obor služby, vykonal-li státní zaměstnanec úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky pro obor služby, jenž byl sloučen s jiným oborem služby, nebo pro obor služby, jenž byl rozdělen na dva nebo více oborů služby. V návaznosti na tuto úpravu se v budoucnu při změně oborů služby, resp. při použití zmíněné fikce, nepředpokládá vydávání osvědčení o úspěšném vykonání úřednické zkoušky v nových oborech služby státním zaměstnancům, kteří úspěšně vykonali úřednickou zkoušku v dosavadních oborech služby.

K § 40:

Dosavadní právní úprava neobsahovala řešení situací, kdy státní zaměstnanci po prvním neúspěšném pokusu o vykonání úřednické zkoušky (resp. zvláštní části úřednické zkoušky v dalším či jiném oboru státní služby) nepožádali o opakování úřednické zkoušky nebo požádali o opakování úřednické zkoušky opožděně, tedy nedoručili služebnímu orgánu žádost o opakování úřednické zkoušky do 30 pracovních dnů po doručení zprávy o jejím neúspěšném vykonání. Marné uplynutí lhůty pro podání žádosti o opakování úřednické zkoušky mělo za následek zánik práva úřednickou zkoušku opakovat, aniž by byl zřejmý další postup. Tato situace byla nežádoucí z pohledu státních zaměstnanců i z pohledu služebních orgánů, neboť omezovala státní zaměstnance v jejich povinnosti úspěšně vykonat úřednickou zkoušku do 12 měsíců od vzniku služebního poměru (§ 29 odst. 1 ve spojení s § 42).

Z tohoto důvodu dochází k vypuštění současného znění § 40 odst. 2, přičemž se již nestanoví, že státní zaměstnanec musí požádat služební orgán o opakování úřednické zkoušky do 30 pracovních dnů po doručení zprávy o jejím neúspěšném vykonání. Navrhovaná právní úprava tak omezuje podmínky pro opakování úřednické zkoušky pouze dobou jednoho měsíce, která musí uplynout po prvním neúspěšném vykonání úřednické zkoušky.

Nově navrhovaný text § 40 odst. 2 in fine reflektuje vypuštění dosavadní právní úpravy. Jako dosud se v případě opakované úřednické zkoušky navrhuje postupovat obdobně jako v případě organizace řádného termínu úřednické zkoušky, tj. služební orgán ve spolupráci se sekci pro státní službu Ministerstva vnitra a ústředním správním úřadem nejméně 21 dnů přede dnem konání úřednické zkoušky písemně vyrozumí státního zaměstnance o termínu a místě konání úřednické zkoušky; při stanovení termínu zkoušky se přihlíží k žádosti státního zaměstnance.

K § 42:

Navrhovaný text ustanovení § 42 nyní vhodněji reflektuje skutečnost, že náměstek ministra vnitra pro státní službu, personální ředitel sekce pro státní službu a státní tajemník vykonávají službu ve služebním poměru na dobu neurčitou, ale jmenování na služebním místě jsou na dobu určitou.

V prvním odstavci § 42 je upraven nárok na změnu doby trvání služebního poměru a na změnu doby zařazení nebo jmenování na služební místo po úspěšném vykonání úřednické zkoušky pro vedoucího služebního úřadu, náměstka pro řízení sekce, ředitele sekce, ředitele odboru, vedoucího oddělení a ostatní státní zaměstnance, a to změnu z doby určité 12 měsíců na dobu neurčitou nebo dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, přičemž je zdůrazněno, že se jedná o nárok na zařazení nebo jmenování na dosavadní

služební místo (dosavadní dikce může svádět k mylné interpretaci, že se to týká jakéhokoliv služebního místa představeného).

V druhém odstavci § 42 je upraven nárok na změnu doby trvání služebního poměru a na změnu doby jmenování na služební místo po úspěšném vykonání úřednické zkoušky pro náměstka ministra vnitra pro státní službu, státního tajemníka nebo personálního ředitele sekce pro státní službu, a to změnu doby trvání služebního poměru z doby určité 12 měsíců na dobu neurčitou nebo dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení (to platí v případech, kdy právě uvedený představený bude ve smyslu § 21 odst. 2 zákona nahrazovat jiného dočasně nepřítomného právě uvedeného představeného, např. státní tajemník ve služebním poměru na dobu určitou určenou dobou čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené státní tajemnice) a změnu doby jmenování z doby určité 12 měsíců na dobu určitou uvedenou v příslušných ustanoveních zákona (§ 52 odst. 1 nebo v § 53 odst. 1), přičemž je i zde zdůrazněno, že se jedná o nárok na jmenování na dosavadní služební místo.

Zkušební doba podle § 29 odst. 2 zákona není ani v jednom případě dotčena.

K § 44:

Legislativně technická změna v souvislosti s novým zněním § 67a a se zrušením § 67b zákona.

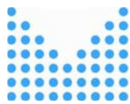
K § 49 odst. 2:

Navrhovaná úprava navazuje na dosavadní úpravu, jež umožňuje státního zaměstnance s jeho souhlasem zařadit na jiné služební místo v témže služebním úřadě ve stejném oboru státní služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo, splňuje-li předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo a dohodne-li se na zařazení písemně služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným. Za podmínky, že státní zaměstnanec dosahoval podle závěrů dvou po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků, bude možné zařadit jej bez výběrového řízení i na služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší, než je dosavadní služební místo. Takový státní zaměstnanec musí splňovat předpoklady a požadavky pro výkon služby na novém služebním místě. Provedená úprava odstraňuje administrativní bariéry kariérního růstu při současném zachování transparentnosti postupu, když je tento postup vázán na kvalitu výkonu státní služby.

Navrhovaná úprava dále upřesňuje výčet subjektů, které uzavírají písemnou dohodu v souvislosti se zařazením státního zaměstnance s jeho souhlasem na jiné služební místo v témže služebním úřadě ve stejném oboru služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo, splňuje-li předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo. Tím se odstraňují pochybnosti ohledně možnosti zařadit státního zaměstnance i na jiné služební místo v témže organizačním útvaru.

K § 49 odst. 3:

Návrh si klade za cíl stanovit postup pro situace, při kterých mají státní zaměstnanec i služební úřady zájem, aby byl tento státní zaměstnanec zařazen na jiné služební místo v jiném služebním úřadu v rámci téhož resortu (tj. např. zařazení státního zaměstnance zařazeného v Generálním finančním ředitelství do některého z Finančních úřadů nebo např. zařazení státního zaměstnance zařazeného v Odvolacím finančním ředitelství do Ministerstva financí). Současná právní úprava umožňuje zařazení státního zaměstnance na takové služební místo pouze na základě výběrového řízení, což v případech, kdy se jedná o služební místo ve stejném oboru služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo, a kdy státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky

stanovené pro jiné služební místo, není nezbytně nutné (viz též pro srovnání současné znění § 49 odst. 2 zákona). Za účelem vyšší flexibility při obsazování služebních míst se tedy umožňuje zařadit státního zaměstnance s jeho souhlasem na jiné služební místo ve služebním úřadě v rámci téhož resortu [resp. v rámci téže soustavy služebních úřadů, tj. nadřízeného služebního úřadu a jemu (nikoliv pouze bezprostředně) podřízených služebních úřadů], ve stejném oboru služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo, splňuje-li předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo. Takové zařazení je podmíněno písemnou dohodou nového služebního orgánu s novým bezprostředně nadřízeným představeným a v souladu s § 162 odst. 3 zákona o státní službě také souhlasem dosavadního služebního orgánu, přičemž o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo rozhodne nový služební orgán.

K § 49 odst. 4 až 6:

U státního zaměstnance, který vykonává službu ve stejném oboru služby nejméně po dobu 4 let (do této doby se u státních zaměstnanců, kteří přecházeli z pracovního do služebního poměru podle přechodných ustanovení zákona o státní službě, podle § 200 zákona o státní službě započítává doba trvání pracovního poměru ve správním úřadu, který vzniku služebního poměru bezprostředně předcházel) a opakovaně dosahuje ve služebním hodnocení vynikajících výsledků, se nabízí rozšíření možnosti využití jeho dosavadních zkušeností, znalostí a dovedností. U tohoto státního zaměstnance je důvodný předpoklad úspěšného výkonu činností v daném oboru služby i na služebním místě zařazeném v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší, a to i v případě, že pro toto služební místo státní zaměstnanec nesplňuje stanovené vzdělání. Při zohlednění principu profesionalizace státní služby se však navrhuje toto řešení použít pouze ve vztahu ke státnímu zaměstnanci, který je zařazen na služebním místě v 9. nebo 10. platové třídě, pro které splňuje stanovené vzdělání. Takový státní zaměstnanec ovšem musí splňovat všechny předpoklady a požadavky pro výkon služby na novém služebním místě s výjimkou již zmiňovaného požadavku vzdělání. Vzhledem k tomu, že se jedná o zařazení na jiné služební místo v témže služebním úřadě, je zařazení podmíněno písemnou dohodou služebního orgánu s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představného.

Za účelem vyšší flexibility při obsazování služebních míst se umožňuje státního zaměstnance zařadit za výše uvedených podmínek též na jiné služební místo ve služebním úřadě v rámci téhož resortu (tj. v rámci téže soustavy služebních úřadů, tedy nadřízeného služebního úřadu a jemu – nikoliv pouze bezprostředně – podřízených služebních úřadů). Takové zařazení je podmíněno písemnou dohodou nového služebního orgánu s novým bezprostředně nadřízeným představeným se souhlasem dosavadního služebního orgánu podle § 162 odst. 3 zákona o státní službě, přičemž o zařazení na jiné služební místo rozhodne nový služební orgán.

K § 51 odst. 1:

Nově navrhovaná úprava staví najisto, že služební místa služebních orgánů a dále též náměstka pro řízení sekce a ředitele sekce lze obsadit toliko výběrovým řízením, nikoliv jmenováním bez výběrového řízení (§ 51 odst. 5 zákona) či převedením nebo zařazením na volné služební místo (§ 70 odst. 3 zákona). Vzhledem ke kompetencím služebních orgánů a vrcholných představených je třeba klást zvýšený důraz na zajištění transparentnosti obsazování těchto služebních míst. Současně je třeba zohlednit skutečnost, že v případě části služebních orgánů náleží jejich jmenování do kompetence vlády.

K § 51 odst. 2

Navržená změna vychází z požadavků aplikační praxe, kdy se ukázalo jako nezbytné podpůrné užití kompletní úpravy ustanovení § 24 až § 28 zákona na úpravu výběrových řízení na služební místa představených.

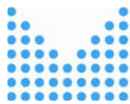
K § 51 odst. 4:

Dosavadní právní úprava se dosud v praxi aplikovala na představené, jimž vznikl služební poměr ze zákona podle přechodných ustanovení zákona o státní službě. Stanoví se, že osoba, jež vykonávala státní službu na služebním místě představeného, se po ukončení výkonu státní služby na služebním místě představeného považuje po dobu 3 let za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení na obsazení služebního místa náměstka ministra vnitra pro státní službu, státního tajemníka, vedoucího služebního úřadu, náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce, personálního ředitele sekce pro státní službu, ředitele odboru nebo vedoucího oddělení, jedná-li se o služební místo ve stejném nebo nižším stupni řízení než služební místo představeného, na němž dotčená osoba vykonávala státní službu.

Tento postup se neuplatní, pokud byla dotčená osoba ze služebního místa představeného odvolána z toho důvodu, že služební hodnocení obsahovalo závěr o tom, že ve státní službě dosahovala nevyhovujících nebo dostačujících výsledků, dále pokud se jedná o osobu, jíž bylo pravomocně uloženo kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného nebo kárné opatření propuštění ze služebního poměru. Tento postup se rovněž neuplatní, jedná-li se o osobu, jíž skončil služební poměr z toho důvodu, že dvě po sobě jdoucí služební hodnocení obsahovala závěr o tom, že ve státní službě dosahovala nevyhovující výsledky, a dále, jedná-li se o osobu, jíž služební poměr skončil ze zákona dnem nabytí právní moci rozsudku, jímž byla dotčená osoba odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti anebo byla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Tento postup se neuplatní ani, skončil-li dotčené osobě služební poměr ze zákona v případě, kdy v řízení o úmyslném trestném činu nebo o trestném činu proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, kterého se dotčená osoba dopustila, za který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje 5 let, bylo trestní stíhání podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání. Tento postup se konečně neuplatní rovněž v případě, že se jedná o osobu, jíž skončil služební poměr ze zákona na základě pravomocně uloženého trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu vykonávat státní službu. Provedená úprava má zajistit možnost využití zkušeností, které státní zaměstnanec získal na určitém stupni řízení.

K § 51 odst. 5:

Navrhovaná úprava navazuje na dosavadní úpravu, jež umožňuje představeného s jeho souhlasem jmenovat na jiné služební místo představeného na stejný nebo nižší stupeň řízení v témže služebním úřadě ve stejném oboru státní služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo představeného, splňuje-li předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo představeného a dohodne-li se na zařazení písemně služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným. Za podmínky, že představený dosahoval podle závěrů dvou po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků, bude možné zařadit jej bez výběrového řízení i na služební místo představeného zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší, než je dosavadní služební místo představeného. Takový státní zaměstnanec musí splňovat předpoklady a požadavky pro výkon služby na novém služebním místě. Zůstává zachována podmínka, že představeného nelze převést na služební místo ve vyšším stupni řízení. Provedená úprava snižuje administrativní bariéry kariérního růstu při současném zachování transparentnosti postupu, když je tento postup vázán na kvalitu výkonu státní služby.

Navrhovaná úprava dále zpřesňuje výčet subjektů, které uzavírají písemnou dohodu v souvislosti se jmenováním představeného s jeho souhlasem na jiné služební místo představeného v témže služebním úřadě ve stejném oboru služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo, splňuje-li předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo představeného. Tím se odstraňují pochybnosti ohledně možnosti jmenovat představeného i na jiné služební místo v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného.

K § 51 odst. 6:

Návrh si klade za cíl stanovit postup pro situace, při kterých mají představený i služební úřady zájem, aby byl tento představený zařazen na jiné služební místo v jiném služebním úřadu v rámci téhož resortu (tj. např. zařazení státního zaměstnance zařazeného v Generálním finančním ředitelství do některého z Finančních úřadů nebo např. zařazení státního zaměstnance zařazeného v Odvolacím finančním ředitelství do Ministerstva financí). Současná právní úprava umožňuje jmenování představeného na takové služební místo pouze na základě výběrového řízení, což v případech, kdy se jedná o služební místo představeného ve stejném nebo nižším stupni řízení, ve stejném oboru služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo, a kdy představený splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo představeného, není nezbytně nutné. Za účelem vyšší flexibility při obsazování služebních míst se tedy umožňuje jmenovat představeného s jeho souhlasem na jiné služební místo představeného ve stejném nebo nižším stupni řízení, ve služebním úřadě v rámci téhož resortu [resp. v rámci téže soustavy služebních úřadů, tj. nadřízeného služebního úřadu a jemu (nikoliv pouze bezprostředně) podřízených služebních úřadů], ve stejném oboru služby, zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě, jako je dosavadní služební místo představeného, splňuje-li předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo představeného. Takové jmenování je podmíněno písemnou dohodou nového služebního orgánu s novým bezprostředně nadřízeným představeným a v souladu s § 162 odst. 3 zákona o státní službě také souhlasem dosavadního služebního orgánu, přičemž o jmenování představeného na jiné služební místo rozhodne nový služební orgán.

K § 52:

Výběrové řízení na obsazení služebního místa náměstka ministra vnitra pro státní službu může být, oproti dosavadní úpravě, kdy na obsazení tohoto služebního místa bylo výběrové řízení pouze jednokolové, konáno ve dvou kolech. Okruh osob, jež se mohou výběrového řízení zúčastnit v prvním kole, vychází z dosavadní právní úpravy, byl však rozšířen o ředitele sekcí a ředitele odborů a o vedoucí zaměstnance zařazené v organizační složce státu, kteří řídí jiné vedoucí zaměstnance. Došlo rovněž ke zmírnění úpravy požadované praxe, kdy osoba, jež se může účastnit prvního kola výběrového řízení na obsazení služebního místa náměstka ministra vnitra pro státní službu, musela vykonávat v uplynulých 8 letech nejméně po dobu 4 let ve vedoucí funkci činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné v jakékoliv organizační složce státu (čímž se výslovné uvedení praxe ve správním úřadu, Kanceláři prezidenta republiky, Kanceláři Poslanecké sněmovny a Kanceláři Senátu stalo obsoletním vzhledem k tomu, že tyto subjekty jsou organizačními složkami státu nebo mají obdobné postavení – vizte též § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích – a mohlo být tedy vypuštěno při zachování právních účinků dosavadní úpravy) nebo v územním samosprávném celku, instituci Evropské unie, mezinárodní organizaci nebo jako uvolněný člen zastupitelstva kraje anebo obce s rozšířenou působností. Zároveň bylo zachováno, že uchazeč na obsazení služebního místa náměstka ministra vnitra pro státní službu musí dosáhnout věku 40 let.

V případě, že služební místo náměstka ministra vnitra pro státní službu nebylo v prvním kole výběrového řízení obsazeno (nikoliv jako podle dosavadní úpravy pouze v případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl), vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení. Ve druhém kole se výběrového řízení dále může zúčastnit osoba, která je státním občanem České republiky, dosáhla věku 40 let a v uplynulých 8 letech vykonávala nejméně po dobu 4 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné.

K § 53:

Výběrové řízení na obsazení služebního místa státního tajemníka může být až dvoukolové. Nově byl rozšířen okruh osob, jež se mohou výběrového řízení v obou kolech zúčastnit, neboť širší okruh účastníků výběrového řízení posiluje možnost výběru nejvhodnějšího z nich.

Okruh osob, jež se mohou výběrového řízení zúčastnit v prvním kole, vychází z dosavadní právní úpravy, byl však rozšířen o vedoucí zaměstnance zařazené v organizační složce státu, kteří řídí jiné vedoucí zaměstnance. Došlo rovněž ke zmírnění úpravy požadované praxe, kdy osoba, jež se může účastnit prvního kola výběrového řízení na obsazení služebního místa státního tajemníka, musela vykonávat v uplynulých 8 letech nejméně po dobu 4 let ve vedoucí funkci činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné v jakékoliv organizační složce státu (čímž se výslovné uvedení praxe ve správním úřadu, Kanceláři prezidenta republiky, Kanceláři Poslanecké sněmovny a Kanceláři Senátu stalo obsoletním, proto bylo vypuštěno) nebo v územním samosprávném celku, instituci Evropské unie, mezinárodní organizaci nebo jako uvolněný člen zastupitelstva kraje anebo obce s rozšířenou působností.

V případě, že služební místo státního tajemníka nebylo v prvním kole výběrového řízení obsazeno (nikoliv jako podle dosavadní úpravy pouze v případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl), vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení. Ve druhém kole se výběrového řízení dále může zúčastnit osoba, která v uplynulých 8 letech vykonávala nejméně po dobu 4 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné.

K § 54:

Výběrové řízení na obsazení služebního místa vedoucího služebního úřadu bude i nadále dvoukolové. Okruh osob, jež se mohou zúčastnit prvního kola výběrového řízení, se rozšířil o vedoucí zaměstnance zařazené v organizační složce státu, kteří řídí jiné vedoucí zaměstnance.

Došlo rovněž ke zmírnění úpravy požadované praxe, kdy osoba, jež se může účastnit prvního kola výběrového řízení na obsazení služebního místa vedoucího služebního úřadu, bude muset vykonávat v uplynulých 8 letech nejméně po dobu 4 let ve vedoucí funkci činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné v jakékoliv organizační složce státu (čímž se výslovné uvedení praxe ve správním úřadu, Kanceláři prezidenta republiky, Kanceláři Poslanecké sněmovny a Kanceláři Senátu stalo obsoletním, proto bylo vypuštěno) nebo v instituci Evropské unie, mezinárodní organizaci, regionální radě nebo jako uvolněný člen zastupitelstva kraje anebo obce s rozšířenou působností. Navrhovaná úprava tak rozšiřuje propustnost mezi jednotlivými státními institucemi.

V případě, že služební místo vedoucího služebního úřadu nebylo v prvním kole výběrového řízení obsazeno (nikoliv jako podle dosavadní úpravy pouze v případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl), vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení. Ve druhém kole se výběrového řízení dále může zúčastnit osoba, která v uplynulých 8 letech vykonávala nejméně po dobu 4 let činnosti podle § 5 zákona nebo

činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 2 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.

K § 55:

Výběrové řízení na obsazení volného služebního místa náměstka pro řízení sekce, resp. ředitele sekce, je nově dvoukolové, oproti dosavadní úpravě, v níž bylo tříkolové. S ohledem na související zpřístupnění obou kol výběrového řízení většímu počtu možných účastníků tak bude docíleno efektivnějšího a časově a administrativně méně náročného výběru nejvhodnějšího žadatele.

Okruh osob, jež se mohou zúčastnit prvního kola výběrového řízení, se rozšířil o vedoucí zaměstnance zařazené v organizační složce státu, kteří působí v oboru, jehož obsah odpovídá oboru státní služby, a kteří řídí jiné vedoucí zaměstnance.

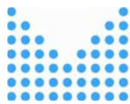
Došlo rovněž ke zmírnění úpravy požadované praxe, kdy osoba, jež se může účastnit prvního kola výběrového řízení na obsazení služebního místa náměstka pro řízení sekce, resp. ředitele sekce, bude muset vykonávat v uplynulých 8 letech nejméně po dobu 4 let činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné v jakékoliv organizační složce státu (čímž se výslovné uvedení praxe ve správním úřadu, Kanceláři prezidenta republiky, Kanceláři Poslanecké sněmovny a Kanceláři Senátu stalo obsoletním, proto bylo vypuštěno) nebo v krajském úřadu, obecním úřadu obce s rozšířenou působností, regionální radě, instituci Evropské unie, mezinárodní organizaci, na vysoké škole nebo jako uvolněný člen zastupitelstva kraje anebo obce s rozšířenou působností. Navrhovaná úprava tak rozšiřuje prostupnost mezi jednotlivými státními institucemi.

V případě, že služební místo náměstka pro řízení sekce, resp. ředitele sekce, nebylo v prvním kole výběrového řízení obsazeno (nikoliv jako podle dosavadní úpravy pouze v případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl), vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení. Ve druhém kole se výběrového řízení dále může zúčastnit osoba, která v uplynulých 8 letech vykonávala nejméně po dobu 3 let činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 2 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.

Dobu požadované praxe se v případě druhého kola výběrových řízení na služební místa náměstků pro řízení sekce a ředitelů sekcí navrhuje oproti současnému znění zákona o státní službě zkrátit o 1 rok (výkon činností podle § 5 zákona nebo činností obdobných je v současné úpravě druhého kola výběrového řízení stanoven na 4 roky). Jde o opatření související s myšlenkou otevření výběrových řízení ve státní službě, které zvyšuje možnost širšího okruhu odborníků a kvalifikovaných pracovníků hlásit se na služební místa představených a do jisté míry posiluje aspekt výkonnosti a odbornosti daného uchazeče oproti současnému stavu, kdy je zcela upřednostněn požadavek konkrétního druhu praxe a délky jejího vykonávání. Toto opatření dává možnost většímu okruhu zájemců o dané pozice, aby se přihlásili, přičemž i nadále budou jejich schopnosti posuzovány v rámci transparentního výběrového řízení nezávislou výběrovou komisí včetně skutečnosti, že tito uchazeči případný konkrétní druh praxe nezbytné pro kvalitní výkon služby na daném služebním místě nemají.

K § 57:

Výběrové řízení na obsazení volného služebního místa ředitele odboru je nově dvoukolové, oproti dosavadní úpravě, v níž bylo tříkolové. S ohledem na související zpřístupnění obou kol výběrového řízení většímu počtu možných účastníků tak má být docíleno efektivnějšího a časově a administrativně méně náročného výběru nejvhodnějšího žadatele.

Okruh osob, jež se mohou zúčastnit prvního kola výběrového řízení, se rozšířil o vedoucí zaměstnance zařazené v organizační složce státu, kteří působí v oboru, jehož obsah odpovídá oboru státní služby, a kteří řídí jiné vedoucí zaměstnance.

Došlo rovněž ke zmírnění úpravy požadované praxe, kdy osoba, jež se může účastnit prvního kola výběrového řízení na obsazení služebního místa ředitele odboru, bude muset vykonávat v uplynulých 6 letech nejméně po dobu 3 let činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné v jakékoliv organizační složce státu (čímž se výslovné uvedení praxe ve správním úřadu, Kanceláři prezidenta republiky, Kanceláři Poslanecké sněmovny a Kanceláři Senátu stalo obsoletním, proto bylo vypuštěno) nebo v krajském úřadu, obecním úřadu obce s rozšířenou působností, regionální radě, instituci Evropské unie, mezinárodní organizaci, na vysoké škole nebo jako uvolněný člen zastupitelstva kraje anebo obce s rozšířenou působností.

V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení. Ve druhém kole se výběrového řízení dále může zúčastnit osoba, která v uplynulých 8 letech vykonávala nejméně po dobu 2 let činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 1 roku ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.

Dobu požadované praxe se v případě druhého kola výběrových řízení na služební místa ředitelů odborů navrhuje oproti současnému znění zákona o státní službě zkrátit o 1 rok a rozmezí pro získání této praxe prodloužit o 2 roky (výkon činností podle § 5 zákona nebo činností obdobných je v současné úpravě druhého kola výběrového řízení stanoven na 3 roky v rozmezí uplynulých 6 let). Jde o opatření související s myšlenkou otevření výběrových řízení ve státní službě, které zvyšuje možnost širšího okruhu odborníků a kvalifikovaných pracovníků hlásit se na služební místa představených a do jisté míry posiluje aspekt výkonnosti a odbornosti daného uchazeče oproti současnému stavu, kdy je zcela upřednostněn požadavek konkrétního druhu praxe a délky jejího vykonávání. Toto opatření dává možnost většímu okruhu zájemců o dané pozice, aby se přihlásili, přičemž i nadále budou jejich schopnosti posuzovány v rámci transparentního výběrového řízení nezávislou výběrovou komisí, a to včetně skutečnosti, že tito uchazeči případný konkrétní druh praxe nezbytné pro kvalitní výkon služby na daném služebním místě nemají.

K § 58:

Výběrové řízení na obsazení volného služebního místa vedoucího oddělení je nově dvoukolové, oproti dosavadní úpravě, v níž bylo tříkolové. S ohledem na související zpřístupnění obou kol výběrového řízení většímu počtu možných účastníků tak má být docíleno efektivnějšího a časově a administrativně méně náročného výběru nejvhodnějšího žadatele.

Prvního kola výběrového řízení se může zúčastnit osoba, která v uplynulých 4 letech vykonávala nejméně po dobu 1 roku činnosti podle § 5 zákona nebo činnosti obdobné. Navrhovaná úprava tak kromě rozšíření okruhu osob, jež se mohou zúčastnit prvního kola výběrového řízení, snižuje délku požadované praxe.

V případě, že žádný z účastníků výběrového řízení ve výběrovém řízení neuspěl, vyhlásí se druhé kolo výběrového řízení. Ve druhém kole se výběrového řízení dále může zúčastnit osoba, která splňuje předpoklady a požadavky pro přijetí do služebního poměru, s výjimkou požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi. Druhé kolo výběrového řízení tak představuje maximální možné zpřístupnění účasti ve výběrovém řízení.

V § 58 zákona dochází rovněž k vypuštění stávajícího odstavce 2, který je duplicitní s obecnou úpravou v § 28 odst. 1 zákona.

Dobu požadované praxe se v případě prvního kola výběrových řízení na služební místa vedoucích oddělení navrhuje oproti současnému znění zákona o státní službě zkrátit o 1 rok

(výkon činností podle § 5 zákona nebo činností obdobných je v současné úpravě prvního kola výběrového řízení stanoven na 2 roky). Jde o opatření související s myšlenkou otevření výběrových řízení ve státní službě, které zvyšuje možnost širšího okruhu odborníků a kvalifikovaných pracovníků hlásit se na služební místa představených a do jisté míry posiluje aspekt výkonnosti a odbornosti daného uchazeče oproti současnému stavu, kdy je zcela upřednostněn požadavek konkrétního druhu praxe a délky jejího vykonávání. Toto opatření dává možnost většímu okruhu zájemců o dané pozice, aby se přihlásili, přičemž i nadále budou jejich schopnosti posuzovány v rámci transparentního výběrového řízení nezávislou výběrovou komisí.

K § 60 odst. 1 písm. b)⁴:

Zákon klade na představené oproti ostatním státním zaměstnancům další nároky, mezi které patří zejména povinnost řídit a kontrolovat výkon služby podřízených státních zaměstnanců, průběžně hodnotit výkon jejich služby, podílet se na jejich služebním hodnocení a plnit vůči podřízeným státním zaměstnancům i další povinnosti vedoucího zaměstnance stanovené v § 302 zákoníku práce [viz § 78 písm. a) a c) zákona].

Dosahoval-li představený v oblastech znalostí a dovedností a výkonu služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti v souladu se stanovenými individuálními cíli zahrnujících i hodnocení jeho manažerských schopností jen dostačujících nebo nevyhovujících výsledků, znamená to, že jeho znalosti a dovednosti a výkon služby nedosahují požadovaného standardu pro služební místo představeného. To se bezesporu negativně promítá do jeho organizační, řídicí a kontrolní práce a do plnění úkolů organizačního útvaru, v jehož čele stojí.

Dosavadní úprava výsledků služebního hodnocení byla ze čtyřstupňové škály rozšířena na pětistupňovou. Pro udržení požadovaného standardu pro služební místa představených a v zájmu posílení jejich profesionality je důvodem k odvolání představeného ze služebního místa představeného vedle dosavadního dosažení nevyhovujících výsledků i dosažení dostačujících výsledků služebního hodnocení.

K § 60 odst. 1 písm. d):

Legislativně technická úprava související s terminologickou změnou ustanovení § 25 odst. 5 písm. b).

K § 60 odst. 3⁵ a § 88 odst. 2:

⁴ Přejícnodné ustanovení:

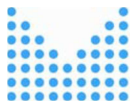
Jako podklad pro vydání rozhodnutí podle § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud jde o závěr služebního hodnocení, že představený ve službě dosahoval dostačujících nebo nevyhovujících výsledků, lze použít služební hodnocení provedené nejdříve za období, které zahrnuje alespoň 60 dnů, v nichž státní zaměstnanec vykonával službu převážnou část své směny, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Jako podklad pro vydání rozhodnutí o odvolání státního zaměstnance ze služebního místa představeného proto, že služební hodnocení obsahuje závěr o tom, že ve službě dosahoval dostačujících výsledků, bude možno použít služební hodnocení provedené až po nabytí účinnosti nové právní úpravy.

⁵ Přejícnodná ustanovení:

Kárná odpovědnost státního tajemníka se posoudí podle zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud k jednání zakládajícímu kárnou odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Podle § 60 odst. 3 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze státního tajemníka odvolat za jednání, k němuž došlo po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Navrhuje se zakotvit vynětí státního tajemníka z kárné odpovědnosti a upravit v návaznosti na toto vynětí jeho odvolání ze služebního místa obdobným způsobem, jako je upraveno odvolání náměstka ministra vnitra pro státní službu. S ohledem na vrcholné postavení státního tajemníka v systému státní služby, kdy státní tajemník je – stejně jako náměstek ministra vnitra pro státní službu – jmenován vládou, přičemž vykonává komplexní činnosti v souvislosti s personálním zajištěním chodu ministerstva a Úřadu vlády, se jeví jako vhodnější řešení, aby ani státní tajemník nepodléhal kárné odpovědnosti. Na druhou stranu je třeba zajistit, aby obdobně jako náměstek ministra vnitra pro státní službu mohl být odvolán tím, kdo ho na dané služební místo jmenoval, pokud se dopustí závažných jednání uvedených v § 60 odst. 3 zákona o státní službě. Doposud nebylo též jednoznačně řešeno, kdo vládě předkládá návrh na odvolání náměstka ministra vnitra pro státní službu a personálního ředitele sekce pro státní službu. Doplnuje se tedy, že návrh předkládá ministr vnitra, a současně, že návrh na odvolání státního tajemníka předkládá příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády po projednání s náměstkem ministra vnitra pro státní službu (je tedy respektován princip, že ten, kdo podává vládě návrh na jmenování, podává rovněž návrh na odvolání). V souvislosti s uvedenou změnou je rovněž třeba vyřešit vztah mezi dosavadní a novou právní úpravou pomocí přechodných ustanovení.

K § 61 odst. 1 písm. e):

Legislativně technická úprava související s terminologickou změnou ustanovení § 25 odst. 5 písm. b).

K § 61 odst. 1 písm. g):

Nově se doplňuje část ustanovení písmene g), na jehož základě lze na jiné služební místo převést státního zaměstnance z důvodu, že odmítl uzavřít dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování. Zákon dosud výslovně neřešil dopad do služebního poměru státního zaměstnance v případě, že odmítne uzavřít dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování. Nově se bude postupovat stejně jako v případě, že státní zaměstnanec odmítne uzavřít dohodu o zákazu konkurence, tj. státní zaměstnanec se převede na jiné vhodné služební místo.

K § 61 odst. 1 písm. h)⁶:

Do § 61 odst. 1 se doplňuje písmeno h), na jehož základě lze na jiné služební místo převést státního zaměstnance z důvodu, že nevykonal úspěšně úřednickou zkoušku (resp. její zvláštní část) nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru státní služby. Předmětné ustanovení navazuje na navrhovanou změnu § 35 odst. 2 zákona, kde se nově doplňuje povinnost služebního úřadu umožnit vykonání úřednické zkoušky státnímu zaměstnanci, který již dříve splnil povinnost úspěšně vykonat úřednickou

Zahájené řízení o kárném provinění státního tajemníka, které nebylo pravomocně skončeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

⁶ Přechodné ustanovení:

Ustanovení § 61 odst. 1 písm. h) zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije po uplynutí 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Návrh přechodného ustanovení reaguje na navrhované znění § 35 odst. 2 a § 61 odst. 1 písm. h). Dosavadní státní zaměstnanci, kteří nemají úspěšně vykonány úřednické zkoušky ze všech oborů státní služby stanovených pro jejich služební místa, je musí úspěšně vykonat nejpozději do 12 měsíců od nabytí účinnosti nové právní úpravy, jinak budou převedeni na jiné vhodné volné služební místo, na němž budou vykonávat službu v oboru státní služby, pro který již dříve úspěšně vykonali úřednickou zkoušku.

zkoušku a kterému podle § 42 zákona byla změna doba trvání služebního poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, avšak v důsledku zařazení na jiné služební místo (§ 49 zákona) nebo jmenování na jiné služební místo představeného (§ 51 a následující zákona) nebo stanovení dalšího oboru státní služby pro služební místo, je po státním zaměstnanci nově požadován výkon služby v oboru státní služby, ze kterého státní zaměstnanec nemá úspěšně vykonanou zvláštní část úřednické zkoušky. V případě, že bude nutné státního zaměstnance převést na jiné vhodné služební místo, převede se státní zaměstnanec na služební místo, na němž bude vykonávat službu v oboru státní služby, pro který již dříve úspěšně vykonal úřednickou zkoušku.

K § 61 odst. 2 písm. a):

Došlo ke zpřesnění právní úpravy týkající se převedení na jiné služební místo při pozbytí dlouhodobé zdravotní způsobilosti, a to dle úpravy obsažené v zákoně o specifických zdravotních službách.

K § 61 odst. 2 písm. d):

Došlo ke zpřesnění právní úpravy [vizte § 41 odst. 1 písm. f) zákoníku práce].

K § 61 odst. 3:

Definice dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti vykonávat dosavadní službu uvedená v dosavadním § 61 odst. 3 zákona není z hlediska doby trvání nepříznivého zdravotního stavu v souladu s definicí uvedenou v § 43 odst. 4 větě druhé zákona o specifických zdravotních službách a nekoresponduje ani s § 59 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, podle kterého ošetřující lékař rozhodne o ukončení dočasné pracovní neschopnosti pojištěnce, jestliže uplynulo alespoň 180 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti a vyšetřením zjistí, že zdravotní stav je stabilizovaný a je předpoklad, že pojištěnec již nebude moci vykonávat dosavadní pojištěnou činnost. Uvedený rozpor je odstraněn odkazem na úpravu zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

K § 62 odst. 1:

Došlo k doplnění odkazu na § 61 odst. 1 písm. h) v návaznosti na nově navrhovanou úpravu.

K § 67a a § 67b):

Navrhuje se sjednotit úpravu vysílání státních zaměstnanců do mezinárodních organizací. Úpravu obsaženou v ustanovení § 67a, tedy úpravu vysílání národních expertů, se navrhuje zcela nahradit novým zněním § 67a, které odstraňuje duplicitu ustanovení § 67a a § 67b a nadpis (marginální rubrika) § 67a zní vyslání do mezinárodní organizace. Z věcného hlediska se v otázce vysílání národních expertů do mezinárodních organizací či za účelem mírové nebo záchranné operace nebo humanitární pomoci, vzhledem k zavedené legislativní zkratce [§ 44 písm. o)], nic nemění.

K § 70 odst. 3:

Rozšiřuje se okruh případů, kdy nelze státního zaměstnance po odpadnutí důvodu změny jeho služebního poměru zařadit na jeho původní místo a je třeba ho zařadit na jiné volné služební místo. Jedná se o případy, kdy v době změny služebního poměru státního zaměstnance uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na své původní služební místo, tedy služební místo, na kterém byl zařazen nebo jmenován před změnou služebního poměru.

Státní zaměstnanec se přitom zařadí na volné služební místo, které je pro něj vhodné. Obor státní služby, který byl dosud dle zákona jediným výslovným kritériem při zařazování státních zaměstnanců na volná služební místa, je nyní pouze jedním z kritérií vhodnosti služebního místa pro státního zaměstnance.

K § 74 odst. 1 písm. g):

Podle dosavadní úpravy skončí služební poměr posledním dnem kalendářního měsíce, v němž státní zaměstnanec nevykonal úspěšně ani opakovanou úřednickou zkoušku. S ohledem na to, že není výslovně uvedeno, na kterou skupinu státních zaměstnanců se daný postup aplikuje, bylo by možné toto ustanovení aplikovat také na státní zaměstnance, kteří již úspěšně vykonali obecnou i zvláštní část úřednické zkoušky a po kterých je v důsledku zařazení na jiné služební místo (§ 49 zákona) nebo jmenování na jiné služební místo představeného (§ 51 a následující zákona) nebo stanovení dalšího oboru státní služby pro služební místo, nově požadován výkon služby v oboru státní služby, ze kterého nemají úspěšně vykonanou zvláštní část úřednické zkoušky. Pokud by tito státní zaměstnanci úspěšně nevykonali ani opakovanou zvláštní část úřednické zkoušky nebo pokud by po prvním neúspěšném pokusu o vykonání zvláštní části úřednické zkoušky v dalším či jiném oboru státní služby nepožádali o opakování zvláštní části úřednické zkoušky, mohlo by jim, v důsledku nejasného zákonného ustanovení, hrozit skončení služebního poměru. Z výkladu dosavadního § 74 odst. 1 písm. g) totiž nevyplývá, že postup zde uvedený nelze aplikovat také na státní zaměstnance, kteří již úspěšně vykonali obecnou i zvláštní část úřednické zkoušky.

Navrhovaná změna má za cíl rozlišit dopady neúspěšného vykonání úřednické zkoušky na trvání služebního poměru státních zaměstnanců. Výslovně se stanoví, že § 74 odst. 1 písm. g) dopadá pouze na osoby přijaté do služebního poměru na dobu určitou, a to s trváním 12 měsíců, nebyla-li v oznámení o vyhlášení výběrového řízení na obsazení volného služebního místa uvedena doba kratší. Pokud tyto osoby nevykonají úspěšně úřednickou zkoušku, skončí jim služební poměr posledním dnem kalendářního měsíce, v němž nevykonaly úspěšně ani opakovanou úřednickou zkoušku. Pokud zvláštní část úřednické zkoušky úspěšně nevykonají státní zaměstnanci, kteří již úspěšně vykonali obecnou i zvláštní část úřednické zkoušky, postupuje se podle § 61 odst. 1 písm. h) zákona.

K § 79 odst. 2 písm. f):

V souvislosti s omezením počtu oborů státní služby, které lze stanovit pro služební místo, se upřesňuje právo státního zaměstnance odmítnout vyřizovat služební úkoly tak, že tohoto práva nelze využít tehdy, pokud služební úkol spadá do působnosti organizačního útvaru, do kterého je státní zaměstnanec zařazen. Tím se klade důraz na zpracování organizačních řádů a organizačních struktur služebních úřadů, resp. na zpracování charakteristik služebních míst státních zaměstnanců.

K § 82 odst. 2:

Provedená změna odstraňuje omezení služebního orgánu při výběru státního zaměstnance, kterého pověří jednáním ve smířčím řízení.

K § 84 odst. 1 a 2 a § 173 odst. 1:

Navrhovanou změnou se zakládá efektivnější přemostění mezi politickou částí moci výkonné a mezi úřednickým a zásadně apolitickým aparátem. Náměstek člena vlády, jenž je i dle stávající právní úpravy zástupcem člena vlády, bude ze zákona oprávněn dávat státním zaměstnancům příkazy k výkonu státní služby (tj. ukládat služební úkoly a jejich plnění řídit a kontrolovat), a to v rozsahu stanoveném členem vlády ve vztahu k působnosti služebního úřadu nebo k úkolům svěřeným členovi vlády.

K § 107 odst. 3:

Rozsah prohlubování vzdělání státního zaměstnance podle dosavadní úpravy určoval služební orgán na základě výsledku služebního hodnocení státního zaměstnance. Navrhovaná úprava sice služební hodnocení státního zaměstnance zachovává jako východisko pro určování rozsahu prohlubování státního zaměstnance, avšak nikoliv jako jediné. Nově bude rozsah prohlubování vzdělání státního zaměstnance služební orgán určovat také na základě návrhů představeného dotčeného státního zaměstnance. To služebním orgánům umožní pružně reagovat na nově vzniklé potřeby prohlubování vzdělání státního zaměstnance v průběhu hodnoceného období. Navrhovaná změna souvisí se změnou úpravy služebního hodnocení.

K § 123 odst. 2:

Terminologická změna v souvislosti s uvedením textu zákona o státní službě do souladu se zákonem č. 262/2006 Sb.

K § 129 odst. 3 a 4, § 134 odst. 1 a § 138 odst. 1:

Změna ustanovení § 129 rozšiřuje povinnost služebního úřadu plnit povinnosti podle zákona o státní službě vůči všem odborovým organizacím, radám státních zaměstnanců nebo zástupcům státních zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které u služebního úřadu působí. Informování státních zaměstnanců potom není nově svěřeno primárně odborovým organizacím, ale také radám státních zaměstnanců a zástupcům státních zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Dále se navrhuje vypustit právní úpravu obsaženou v ustanovení § 138 odst. 1 písmenu a) a c) zákona, kdy je existence rady státních zaměstnanců a funkce zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby závislá na působení odborové organizace.

Výše uvedené změny mají za cíl uvést právní úpravu zákona o státní službě do souladu s aktuálním zněním zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Obdobná ustanovení, která zákoník práce obsahoval, byla zrušena nálezem Ústavního soudu č. 116/2008 Sb. za účelem „zrovnoprávnění“ všech zástupců zaměstnanců, tedy odborových organizací, rad zaměstnanců a zástupců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

K § 142 odst. 2:

Terminologická změna v souvislosti s uvedením textu zákona o státní službě do souladu se zákonem č. 412/2005 Sb.

K § 145 odst. 1:

Doplňuje se zmocňovací ustanovení, v němž se vláda zmocňuje, aby svým nařízením stanovila podmínky pro určení započitatelné praxe v případech zařazení státního zaměstnance na služební místo, pro které nesplňuje předpoklad stanoveného vzdělání. Tím budou zajištěny rovné podmínky v odměňování státních zaměstnanců a zaměstnanců ve veřejných službách a správě, kteří jsou výjimečně zařazeni do platové třídy, pro kterou nesplňují potřebné vzdělání, a z tohoto důvodu se jim ze započtené praxe odečítají stanovené doby.

K § 155 odst. 2:

V předloženém návrhu je snižován počet oblastí hodnocených ve služebním hodnocení. Dodržování služební kázně bylo vždy hodnoceno podle toho, zda bylo plněno, nebo bylo plněno nedostatečně. Hodnotitel mohl dodržování služební kázně hodnotit jako

nedostatečně pouze, pokud hodnocený státní zaměstnanec v hodnoceném období spáchal kárné provinění. Jelikož pro posouzení dodržování služební kázně slouží institut kárného řízení, jeví se zařazení hodnocené oblasti Dodržování služební kázně do služebního hodnocení jako nadbytečné. K tomu lze doplnit, že skutečnost, že státní zaměstnanec v hodnoceném období nedodržel služební kázeň, obvykle ovlivní klasifikaci plnění hodnocené oblasti Výkon státní služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti v souladu se stanovenými individuálními cíli, a tedy je již ve služebním hodnocení celkově promítnuta.

Klasifikace hodnocené oblasti Dodržování výsledků vzdělávání se v praxi neosvědčila, neboť se v zásadě zúžila na pouhé vyhodnocení účasti hodnoceného státního zaměstnance na vzdělávacích aktivitách, jež mu byly stanoveny v předchozím služebním hodnocení. Skutečnost, zda státní zaměstnanec využívá nabyté znalosti a dovednosti při výkonu služby, je vždy hodnocena i v rámci klasifikace hodnocených oblastí Znalosti a dovednosti a Výkon státní služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti v souladu se stanovenými individuálními cíli, proto je samostatné hodnocení oblasti Výsledky vzdělávání rovněž nadbytečné.

Dále v předloženém návrhu dochází k rozdělení oblasti Znalosti a dovednosti na dvě samostatně hodnocené oblasti Znalosti a Dovednosti, jejichž podíl na výsledku služebního hodnocení bude upraven v nařízení vlády č. 134/2015 Sb., o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě výsledku služebního hodnocení na osobní příplatek státního zaměstnance.

K § 155 odst. 3:

Nově se zavádí pětistupňová škála možných výsledků služebního hodnocení, která se slovním pojmenováním přibližuje vžitě hodnotící škále používané ve školství. Tato úprava reflektuje na připomínky služebních úřadů, jež zaznívaly při provádění analýzy účinnosti regulace obsažené v nařízení vlády č. 134/2015 Sb., o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě výsledku služebního hodnocení na osobní příplatek státního zaměstnance.

Mezi nejčastěji používané metody provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců patří metoda zařazování a srovnávání, kdy hodnotitel porovnává výkony hodnocených státních zaměstnanců s požadovaným standardem a tvoří jejich pořadí. Právě požadovaný standard tvořící střed hodnotící škály, od něhož se výkony státních zaměstnanců mohou odchylovat k lepším či horším výsledkům, v dosavadní právní úpravě chybí. Snaha o eliminaci tohoto nedostatku se projevila právě v nařízení vlády č. 134/2015 Sb., jež sice zavedlo pětistupňovou hodnotící škálu hodnocených oblastí, avšak ve spojení s dosahováním celkových výsledků služebního hodnocení pouze ve čtyřech stupních (vynikající, dobré, dostačující a nevyhovující) docházelo k tomu, že ačkoli hodnocený státní zaměstnanec plnil jednotlivé hodnocené oblasti v rámci nároků na ně kladených, v celkovém výsledku služebního hodnocení dosahoval „pouze“ dostačujících výsledků. Takové hodnocení považovala značná část státních zaměstnanců za dehonestující zejména ve spojení se vžitou škálou používanou ve školství, kde „dostatečný“ znamenalo známku 4, tedy horší průměr.

Nová úprava vkládá mezi vynikající a dobré výsledky stupeň velmi dobrých výsledků, čímž rozšiřuje dosavadní čtyřstupňovou škálu na pětistupňovou. Nově tedy bude střed hodnotící škály – dosahování dobrých výsledků – představovat i požadovaný standard úrovně plnění jednotlivých hodnocených oblastí.

K § 155 odst. 5⁷:

Služebním orgánům v jednotlivých služebních úřadech se umožňuje stanovit delší interval pro provádění pravidelného služebního hodnocení, což podle stávající právní úpravy, kdy se služební hodnocení provádí v ročních intervalech, není možné. Tento interval bude možné nově stanovit až jako tříletý. Obdobím hodnoceným v pravidelném služebním hodnocení bude období od provedení posledního pravidelného služebního hodnocení, tzn., že v tomto období budou zahrnuta i období, za která byla prováděna ostatní služební hodnocení (tzn. první hodnocení státního zaměstnance, služební hodnocení provedené podle potřeby nebo služební hodnocení provedené na požádání státního zaměstnance, ale také služební hodnocení prováděné po případném služebním hodnocení se závěrem, že státní zaměstnanec dosahoval nevyhovujících výsledků, pokud v něm státní zaměstnanec dosáhl alespoň dostačujících výsledků, nebo služební hodnocení prováděné při přechodu státního zaměstnance do jiného služebního úřadu). Minimálním hodnoceným obdobím bude vždy aspoň 60 odsloužených dnů, nebude-li u státního zaměstnance období, za něž se provádí pravidelné služební hodnocení zahrnovat alespoň 60 odsloužených dnů, provede se pravidelné služební hodnocení bezprostředně po jejich uplynutí (s výjimkou prvního služebního hodnocení, jež je upraveno zvlášť). Pravidelné služební hodnocení se provede do 3 měsíců od uplynutí hodnoceného období.

K § 155 odst. 6:

Návrh stanoví, že první služební hodnocení se provede nejpozději do 6 měsíců od uplynutí zkušební doby, ne však dříve než po 60 odsloužených dnech. To umožňuje

⁷ Přechodné ustanovení:

Služební hodnocení za rok 2018 se provede podle dosavadních právních předpisů. Služební hodnocení podle § 155 odst. 2 věty druhé zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se provede podle dosavadních právních předpisů; uplyne-li však ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona období, které zahrnuje alespoň 90 dnů, v nichž státní zaměstnanec vykonával službu převážnou část své směny, provede se podle § 155 odst. 9 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Služební hodnocení podle § 155 odst. 6 až 8 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze provést nejdříve za období, které zahrnuje alespoň 60 dnů, v nichž státní zaměstnanec vykonával službu převážnou část své směny, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Služební hodnocení podle § 155 odst. 7 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nelze u státních zaměstnanců, kteří v roce 2018 vykonávali službu po dobu delší než 6 měsíců, provést před provedením služebního hodnocení za rok 2018.

Navrhované přechodné ustanovení stanoví, že služební hodnocení za rok 2018 se provede podle dosavadní právní úpravy. Zásadní změny v systému služebního hodnocení je nemožné reálně aplikovat již dnem nabytí účinnosti vládního návrhu novely zákona o státní službě, tj. k 1. 1. 2019, neboť ve služebních úřadech bude muset nejprve dojít k úpravě software využívaného pro provádění služebního hodnocení a především k proškolení hodnotitelů.

Dále navrhované přechodné ustanovení upravuje provedení tzv. mimořádného služebního hodnocení prováděného po služebním hodnocení za rok 2017, v němž byl státní zaměstnanec hodnocen jako nevyhovující. Toto služební hodnocení se provede ještě podle dosavadní právní úpravy, pokud státní zaměstnanec po dni nabytí účinnosti vládního návrhu novely zákona o státní službě již neodsloužil 90 dnů; v takovém případě se provede již podle nové právní úpravy.

S výše uvedeným souvisí i další navrhované pravidlo, a to, že všechna služební hodnocení podle nové právní úpravy - výroční služební hodnocení, první služební hodnocení, služební hodnocení podle potřeby nebo služební hodnocení na požádání státního zaměstnance lze provést nejdříve za období, které zahrnuje alespoň 60 odsloužených dnů ode dne nabytí účinnosti vládního návrhu novely zákona o státní službě.

Poslední navrhované pravidlo, že služební hodnocení podle potřeby nelze u státních zaměstnanců, kteří mají podle dosavadní právní úpravy podléhat služebnímu hodnocení za rok 2018, provést před provedením tohoto služebního hodnocení, zajišťuje časovou souslednost služebních hodnocení podle dosavadní a podle nové právní úpravy. Státní zaměstnanec bude nejprve hodnocen za rok 2018 a teprve poté případně podle nové právní úpravy za období roku 2019.

služebním orgánům případně propojit systém služebního hodnocení s adaptačním procesem stanoveným pro nové státní zaměstnance.

K § 155 odst. 7:

Předkladatel reaguje na potřebu hodnotitelů pružně zohledňovat změny ve výkonu služby hodnoceného státního zaměstnance ve služebním hodnocení. Služební hodnocení lze nově provést podle potřeby za uplynulé, dosud nehodnocené období, které činí alespoň 60 odsloužených dnů ode dne seznámení státního zaměstnance s předchozím služebním hodnocením. Hodnocené období nelze již dále zkracovat, aby bylo zajištěno, že státní zaměstnanec bude mít dostatek času prokázat případné zlepšení svých znalostí a dovedností a výkonu služby.

Služební hodnocení mimo termín pravidelných služebních hodnocení bude prováděno tehdy, pokud pro takový postup vyvstane odůvodněná potřeba. Bude se jednat zejména o situace významnější změny kvality výkonu státní služby státního zaměstnance, potřebu vyhodnocení výkonu služby na jiném služebním místě, pokud byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na jiné místo v témže služebním úřadu, nebo potřebu stanovení individuálních cílů pro další osobní rozvoj státního zaměstnance apod.

K § 155 odst. 8:

Služební hodnocení se bude nově provádět rovněž, pokud o to státní zaměstnanec požádá, přičemž délka hodnoceného období činí i v tomto případě alespoň 60 odsloužených dnů ode dne seznámení státního zaměstnance s předchozím služebním hodnocením a státní zaměstnanec může o provedení služebního hodnocení požádat jednou ročně. Lze předpokládat, že státní zaměstnanci požádají o provedení služebního hodnocení zejména v souvislosti se záměrem docílit přiznání vyššího osobního příplatku či splnit podmínky pro zařazení nebo jmenování na služební místo ve vyšší platové třídě. Povinnost provádět služební hodnocení na požádání státního zaměstnance povede přirozeně ke zvýšení významu průběžného hodnocení výkonu služby ze strany představených.

K § 155 odst. 9:

Ustanovení upravuje postup pro případ, kdy byl státní zaměstnanec hodnocen jako nevyhovující: provede se další služební hodnocení obligatorně po uplynutí 90 odsloužených dnů ode dne seznámení státního zaměstnance s předchozím služebním hodnocením.

K § 155 odst. 10:

Přechází-li státní zaměstnanec do jiného služebního úřadu, provádí se i nadále služební hodnocení. Zákon však výslovně stanoví, že toto služební hodnocení neobsahuje závěr o tom, jaké státní zaměstnanec dosahoval ve službě výsledky, ani stanovení individuálních cílů pro další osobní rozvoj státního zaměstnance. Toto - tzv. přechodové - služební hodnocení slouží toliko jako průběžné služební hodnocení pro provedení následujícího služebního hodnocení.

K § 155 odst. 11:

Ustanovení upravuje nově zaváděný pojem „odsloužený den“. Za něj se považuje den, v němž státní zaměstnanec vykonával službu převážnou část své směny.

K § 155 odst. 12:

Smyslem navrhované úpravy je ponechat prostor pro úpravu postupu při seznámení státního zaměstnance se služebním hodnocením ve služebním předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních

zaměstnanců. Seznámení státního zaměstnance se služebním hodnocením by mělo probíhat formou rozhovoru hodnotitele se státním zaměstnancem, neboť prostřednictvím hodnotitele státní zaměstnanec dostává zpětnou vazbu, jak je jeho výkon státní služby vnímán ze strany služebního úřadu. Hodnotící rozhovor je významným zdrojem informací pro hodnoceného, ale i pro hodnotitele, neboť pro potřeby řízení lidských zdrojů je rovněž důležité, aby zpětnou vazbu obdržel i hodnotitel a zjistil, jak hodnocený státní zaměstnanec nahlíží na svůj výkon státní služby ve služebním úřadu a jak služební úřad prostřednictvím představených ovlivňuje plnění služebních úkolů státním zaměstnancem. Seznámení státního zaměstnance se služebním hodnocením by tedy nemělo probíhat pouze cestou formálního předání stejnopisu služebního hodnocení, tedy postupem, který evokuje stávající právní úprava. Předání stejnopisu ovšem zůstane završením procesu seznámení státního zaměstnance se služebním hodnocením tak, jako je tomu nyní.

K § 156 odst. 1 až 4 a 6):

V případě služebního hodnocení vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, vedoucího služebního úřadu, který je bezprostředně podřízen ministerstvu, státního tajemníka a náměstka pro řízení sekce dochází ke změně v roli hodnotitelů.

Služební hodnocení vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, bude nově provádět pověřený člen vlády po projednání s náměstkem ministra vnitra pro státní službu. Pověřený člen vlády je jednak tím, koho vláda může dle § 10 odst. 1 písm. b) zákona pověřit prováděním úkonů vlády jako služebního orgánu a koho vláda usnesením č. 109 ze dne 16. února 2015 vláda také prováděním úkonů vlády jako služebního orgánu pověřila, a jednak tím, kdo je usnesením vlády č. 632 ze dne 14. srpna 2013 pověřen koordinační a informační funkcí vůči vedoucímu služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad. Na rozdíl od náměstka ministra vnitra pro státní službu tak přichází s vedoucím služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, pravidelně do styku.

Z obdobných důvodů bude služební hodnocení vedoucího služebního úřadu, který je bezprostředně podřízen ministerstvu, a služební hodnocení náměstka pro řízení sekce provádět příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády České republiky po projednání se státním tajemníkem. Příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády České republiky bude provádět i služební hodnocení státního tajemníka, a to po projednání s náměstkem ministra vnitra pro státní službu. I v těchto případech je příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády České republiky uvedeným státním zaměstnancům organizačně nadřízen, je oprávněn jim ukládat služební úkoly a přichází s nimi častěji do služebního styku než státní tajemník, resp. náměstek ministra vnitra pro státní službu, kteří je řídí toliko v agendě státní služby.

V předmětných ustanoveních dále dochází ke gramatické úpravě slovesa „provést“ (služební hodnocení) z vidu nedokonavého na vid dokonavý, který lépe vystihuje skutečnost, že zpracování služebního hodnocení představuje jednorázové shrnutí hodnoceného období a zdůrazňuje naopak trvající povinnost představeného provádět průběžné hodnocení stanovené v § 78 zákona o státní službě.

K § 156 odst. 5:

Služební hodnocení státních zaměstnanců zařazených v sekci pro státní službu prováděl dosud personální ředitel sekce pro státní službu, avšak bez účasti bezprostředně nadřízeného představeného to bylo v praxi obtížně proveditelné. Dle navrhované úpravy budou státní zaměstnanci zařazení v sekci pro státní službu služebně hodnoceni podobně jako ostatní státní zaměstnanci, tedy bezprostředně nadřízeným představeným v součinnosti s personálním ředitelem sekce pro státní službu, jakožto jejich služebním orgánem (§ 156 odst. 1). Služební hodnocení personálního ředitele sekce pro státní službu bude provádět i nadále náměstek ministra vnitra pro státní službu.

K § 156a:

Jelikož se na služební hodnocení nevztahují ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení správního řádu o správním řízení, státní zaměstnanec se dosud mohl bránit proti provedenímu služebnímu hodnocení pouze podáním stížnosti podle § 157 zákona, jakožto obecného prostředku ochrany ve věcech výkonu služby a ve věcech služebního poměru. Ustanovení § 156a zákona upravuje možnost státního zaměstnance podat proti provedenímu služebnímu hodnocení námitky. Lhůta pro podání tohoto zvláštního opravného prostředku je na rozdíl od stížnosti časově omezená a počátek jejího běhu je vázán na den vydání stejnopisu služebního hodnocení státnímu zaměstnanci. Podání námitek proti služebnímu hodnocení je tak bezprostředně svázáno s jeho provedením. Státní zaměstnanec je povinen námitky odůvodnit a navrhnout způsob úpravy služebního hodnocení, což přispěje k řádnému vyřízení námitek proti služebnímu hodnocení ve stanovené třicetidenní lhůtě. Námitky vyřizuje služební orgán, který jim buď zcela či zčásti vyhová a služební hodnocení upraví, nebo je zamítne a služební hodnocení potvrdí. Proti upravenému služebnímu hodnocení již nelze podat další námitky.

K § 157 odst. 1:

Ustanovení § 156a zákona upravuje možnost státního zaměstnance podat proti provedenímu služebnímu hodnocení námitky. Z tohoto důvodu se zároveň vylučuje možnost podat proti provedenímu služebnímu hodnocení stížnost podle § 157 zákona, která je jinak obecným prostředkem obrany ve věcech výkonu státní služby a ve věcech služebního poměru.

K § 168 odst. 3:

V § 149 odst. 1 zákona je stanoveno, že státnímu zaměstnanci lze osobní příplatek přiznat, zvýšit, snížit nebo odejmout v závislosti na výsledku jeho služebního hodnocení. Služební hodnocení státního zaměstnance je tak jediným relevantním podkladem pro přiznání, zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku.

Při odvolání státního zaměstnance proti rozhodnutí o přiznání, zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku je vždy přezkoumáváno služební hodnocení, které bylo podkladem pro vydání rozhodnutí.

Nově se doplňuje postup pro případ, kdy odvolací orgán shledá, že služební hodnocení, které bylo podkladem pro vydání rozhodnutí, je v rozporu s právními předpisy. Návrh stanoví, že v takovém případě se ve výroku rozhodnutí uvede povinnost provést nové služební hodnocení s tím, že k původnímu služebnímu hodnocení se nepřihlíží a vyřadí se z osobního spisu státního zaměstnance.

K § 178 odst. 2 až 6 a § 193 odst. 3:

Změnou § 178 zákona o státní službě se reaguje na zvýšenou potřebu služebních úřadů pružně obsazovat služební místa, na nichž státní zaměstnanci dočasně nevykonávají službu (například z důvodu mateřské a rodičovské dovolené). Tato služební místa se nově umožňuje obsadit osobou v pracovním poměru na dobu určitou i v případě, že tato osoba nesplňuje vzdělání stanovené pro dané služební místo. Tento postup lze uplatnit za splnění alespoň jedné ze tří taxativně stanovených podmínek. Musí se jednat buď o osobu, která v uplynulých deseti letech vykonávala správní činnosti nebo činnosti obdobné nejméně po dobu 4 let, nebo o osobu, jež splňuje vzdělání stanovené pro služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu nižší, případně o osobu, jež získává studiem vzdělání stanovené pro služební místo, které se shoduje se stanoveným odborným zaměřením vzdělání, je-li služebním předpisem stanoven pro služební místo požadavek odborného zaměření vzdělání dle § 25

odst. 5 písm. a) zákona o státní službě. Navrhovaná právní úprava se nevztahuje na služební místa představených.

Navrhuje se rovněž zařadit zvláštní úpravu zkušební doby ve vztahu k úpravě obsažené v zákoníku práce. Nově se stanoví, že se zaměstnancem v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo odst. 2 vykonávajícím činnosti, jež zahrnuje státní službu, se sjedná zkušební doba ve stejné délce, v jaké je stanovena nově přijatým státním zaměstnancům, tedy v délce 6 měsíců.

Změnou § 193 odst. 3 zákona o státní službě je reagováno na změny učiněné v rámci § 178.

K § 178a:

Nově vkládané ustanovení § 178a zákona o státní službě zjednodušuje obsazování volných služebních míst zařazených v 10. a vyšší platové třídě, jež se na základě výběrového řízení opakovaně nepodařilo obsadit osobou splňující stanovené předpoklady a požadavky. Taková služební místa, s výjimkou služebních míst představených, mohou být obsazena i osobou v pracovním poměru na dobu určitou, která nespĺňuje vzdělání stanovené pro služební místo, avšak dosáhla alespoň středního vzdělání s maturitní zkouškou, za předpokladu, že si vzdělání stanovené pro služební místo doplní. Po doplnění vzdělání stanoveného pro služební místo se umožňuje, v souladu se zákonným požadavkem na vykonávání služby především ve služebním poměru, jakož i s principem profesionalizace státní služby, přijetí těchto zaměstnanců do služebního poměru.

S osobou, která má obsadit služební místo podle navrhovaného ustanovení, bude sjednán pracovní poměr na dobu určitou v délce doby, na kterou bylo služební místo zřízeno, nejdéle však v délce 9 let, nespĺňuje-li tato osoba předpoklad vysokoškolského vzdělání získaného studiem v magisterském studijním programu, v délce 6 let, nespĺňuje-li předpoklad vysokoškolského vzdělání získaného v bakalářském studijním programu nebo předpoklad vyššího odborného vzdělání, nebo v délce 5 let, je-li absolventem studia v bakalářském studijním programu, ale nespĺňuje předpoklad stanoveného vysokoškolského vzdělání získaného studiem v magisterském studijním programu. Délka doby určité byla stanovena vždy s ohledem na nejdelší možnou délku příslušného studia nebo vzdělávání s připočtením 2 let, jež plně reflektují časové možnosti, ve kterých je možné zahájit předmětné vzdělávání nebo studium.

Toto ustanovení obdobně jako ustanovení § 178 obsahuje zvláštní úpravu zkušební doby. Nově se stanoví, že se zaměstnancem v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo odst. 2 vykonávajícím činnosti, jež zahrnuje státní službu, se sjedná zkušební doba ve stejné délce, v jaké je stanovena nově přijatým státním zaměstnancům, tedy v délce 6 měsíců. Důvodem pro tuto úpravu je stanovení rovnocenných podmínek pro všechny zaměstnance v pracovním poměru vykonávající činnosti, které jsou státní službou.

Navrhovaná úprava dále stanoví lhůtu 2 let od vzniku pracovního poměru, v níž je zaměstnanec povinen předložit potvrzení o zápisu ke vzdělávání na vyšší odborné škole nebo do studia v bakalářském nebo magisterském studijním programu. V případě, že je zaměstnanec povinen získat stupeň vzdělání v magisterském studijním programu, avšak obor lze studovat pouze v bakalářském a posléze magisterském studijním programu, musí předložit potvrzení o zápisu do studia takového bakalářského studijního programu, na které může být navázán adekvátní magisterský studijní program tak, aby zaměstnanec splňoval odborné zaměření vzdělání stanovené pro služební místo dle § 25 odst. 5 písm. a) zákona o státní službě. Pokud do 2 let od vzniku pracovního poměru zaměstnanec toto potvrzení nepředloží a lhůta uplyne marně, skončí jeho pracovní poměr dnem následujícím po uplynutí této lhůty. Pracovní poměr skončí rovněž dnem následujícím po dni, kdy se služební úřad dozví, že zaměstnanec ukončí vzdělávání nebo studium jiným než řádným způsobem případně kdy je

z okolností zřejmé, že studium nebude moci ukončit řádným způsobem. Řádným ukončením studia se rozumí absolutorium (pro studium na vyšší odborné škole) nebo úspěšné absolvování studia (vykonání státní závěrečné zkoušky a zpravidla obhajoba závěrečné práce pro studium na vysoké škole).

Návrh předpokládá, že zaměstnancům, kteří si doplní požadované vzdělání v době, na kterou s nimi byl sjednán pracovní poměr, vznikne nárok na přijetí do služebního poměru na dobu neurčitou nebo na dobu, na kterou bylo služební místo zřízeno, a na zařazení na toto služební místo, pokud písemně požádají o přijetí do služebního poměru a v den podání žádosti splňují předpoklady podle § 25 zákona o státní službě. Pokud se jedná o zaměstnance, který doposud úspěšně nevykonal úřednickou zkoušku, přijme se do služebního poměru na dobu určitou 12 měsíců, nebylo-li služební místo zřízeno na dobu kratší. Po úspěšném vykonání úřednické zkoušky má zaměstnanec nárok na změnu doby trvání služebního poměru na dobu neurčitou nebo na dobu, na kterou bylo služební místo zřízeno.

Návrh rovněž upravuje oprávnění služebního úřadu kontrolovat průběh vzdělávání nebo studia zaměstnance, jakož i tomu odpovídající povinnost vyšší odborné školy nebo vysoké školy sdělit služebnímu úřadu na základě jeho žádosti informaci o průběhu vzdělávání nebo studia příslušného zaměstnance. Navrhovaná úprava vychází ze skutečnosti, že obdobné oprávnění služebního úřadu je již zakotveno v § 111 zákona o státní službě, případně obdobně v § 233 zákoníku práce.

K § 181 odst. 1 písm. f):

V rámci projektu sekce pro státní službu „Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173, je připravován elektronický systém pro interní akty řízení služebních úřadů, včetně předpisů vydaných náměstkem pro státní službu. Podle zákona je služební úřad povinen zajistit řádné seznámení zaměstnanců se služebními předpisy a zajistit přístup k nim. Na základě zjištěných informací většina služebních úřadů povinnost prokazatelného seznamování zaměstnanců s interními předpisy zajišťuje listinnou formou nebo vyvěšením na intranetové stránky. V rámci výše uvedeného projektu je připravována aplikace, prostřednictvím které bude zajišťována správa interních předpisů státní služby s možností napojení ze strany služebních úřadů z hlediska jejich systému interních aktů řízení. Aplikace tedy bude představovat centrální elektronickou sbírku interních předpisů, zároveň bude platformou pro prokazatelné seznamování státních zaměstnanců s interními předpisy. Přínos aplikace, vedle věcného řešení problémů s interními akty řízení služebních úřadů, je rovněž v dosažení finanční úspory nákladů na straně služebních úřadů z hlediska zajištění centrálního řešení napříč státní správou. Základním předpokladem pro spuštění této aplikace je možnost jejího napojení na adresy elektronické pošty státních zaměstnanců v Informačním systému o státní službě.

K § 181 odst. 1 písm. u)

Legislativně technická změna v souvislosti se zrušením § 67b zákona.

K § 183 odst. 1 a 2:

Rozšíření výčtu údajů využívaných ze základního registru obyvatel, informačního systému evidence obyvatel a informačního systému cizinců je nutné v návaznosti na ustanovení § 181 odst. 1 písm. c) zákona, podle něhož rejstřík státních zaměstnanců obsahuje údaje o státním občanství státního zaměstnance.

K § 201 odst. 3:

Navrhuje se, aby bylo možné státní zaměstnance, kterým byla v rámci aplikace přechodných ustanovení zákona o státní službě při přijímání do služebního poměru udělena

výjimka z předpokladu vzdělání, zařadit na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 části věty před středníkem či § 49 odst. 3 nebo jmenovat na jiné služební místo představeného podle § 51 odst. 5 části věty před středníkem či § 51 odst. 6. Lze předpokládat, že pokud se státní zaměstnanec před vznikem služebního poměru dlouhodobě osvědčil (tj. vykonával kvalifikovaně po delší dobu činnosti, jež nyní zahrnuje státní služba), přestože nesplňoval předpoklad vzdělání stanoveného pro služební místo, byl do služebního poměru přijat a vykonává službu v příslušném oboru služby, bude schopen službu v daném oboru služby vykonávat i na jiném služebním místě ve stejné nebo nižší platové třídě (v případě představených i ve stejném nebo nižším stupni řízení), neboť se na tomto služebním místě požaduje výkon stejně náročných nebo méně náročných činností. Touto úpravou je rozšířena možnost prostupnosti napříč organizačními útvary téhož služebního úřadu, resp. též napříč služebními úřady v rámci téhož resortu (tedy v rámci téže soustavy služebních úřadů, tj. nadřízeného služebního úřadu a jemu – nikoliv pouze bezprostředně – podřízených služebních úřadů).

Příloha č. 1:

Dochází ke zmírnění předpokladu vzdělání stanoveného pro 12. platovou třídu, kdy se nově stanoví alternativa v podobě vysokoškolského vzdělání získaného studiem v bakalářském studijním programu. Navrhovaná úprava reaguje na § 2 odst. 1 písm. l) nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, v němž je pro 12. platovou třídu stanoven kvalifikační požadavek rovněž tímto způsobem. Tím budou zajištěny rovné kvalifikační požadavky pro státní zaměstnance a zaměstnance ve veřejných službách a správě.